

A9-0406/2023

6.12.2023

JELENTÉS

a halászati és akvakultúra-termékek piacának közös szervezéséről szóló
rendelet (1379/2013/EU rendelet) végrehajtásáról
(2023/2049(INI))

Halászati Bizottság

Előadó: Izaskun Bilbao Barandica

TARTALOM

	Oldal
INDOKOLÁS – TÉNYÖSSZEFOGLALÓ ÉS MEGÁLLAPÍTÁSOK.....	3
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY	5
MELLÉKLET: AZON SZERVEZETEK VAGY SZEMÉLYEK, AMELYEKTŐL, ILLETVE AKIKTŐL AZ ELŐADÓ ÉSZREVÉTELEKET KAPOTT	15
INFORMÁCIÓ AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL	16
NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁS AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁGBAN.....	17

INDOKOLÁS – TÉNYÖSSZEFOGLALÓ ÉS MEGÁLLAPÍTÁSOK

A halászati és akvakultúra-termékek piacának közös szervezéséről szóló, 2013. december 11-i 1379/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 48. cikke értelmében a Bizottság 2022. december 31-ig jelentést tesz az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak e rendelet alkalmazásának eredményeiről.

A Bizottság 2023. február 21-én elfogadta ezt a jelentést, és a Halászati Bizottság úgy határozott, hogy végrehajtási jelentést készít az említett rendeletről.

A közös piacszervezésről szóló, jelenleg hatályos rendeletet a közös halászati politikáról szóló rendelet 2013. évi felülvizsgálatának ugyanabban a csomagjában fogadták el. A 2013. évi felülvizsgálat alapvető változásokat eszközölt a halászati és akvakultúra-termékek közös piacszervezésének működésében. A felülvizsgálat megerősítette különösen a termelői szervezeteknek a piac irányításában betöltött szerepét, miközben számos piaci intervenció intézkedést megszüntettek, például a halászati termékek emberi fogyasztásból való végleges kivonására vagy megsemmisítésére vonatkozó intézkedéseket. A termelői szervezetek a versenyszabályok tekintetében is fontos szerepet játszanak, mivel csak a közös piacszervezésről szóló rendelet alapján elismert termelői szervezetek térhetnek el a versenyszabályoktól, és férhetnek hozzá a piacirányítási tevékenységeikre szánt konkrét uniós alapokhoz.

A közös piacszervezésről szóló rendelet szerves és fontos része a közös halászati politika szabályrendszerének, különösen a halászati és akvakultúra-termékek jól irányított és jól működő piacának biztosítása érdekében. Jelentősen hozzájárul a versenyképesség, a piaci stabilitás és az átláthatóság biztosításához, valamint a fogyasztók akvakultúrában termelt változatos élelmiszerekkel való ellátásához.

Az előadó álláspontja

Az előadó üdvözli a közös piacszervezésről szóló rendeletben foglalt szabályok végrehajtása terén elért eredményeket, de úgy véli, hogy további erőfeszítésekre van szükség a fogyasztók tájékoztatása, a címkézés javítása, a piac átláthatósága, valamint a halászati és akvakultúra-termékek nyomonkövethetőségének javítása érdekében.

Az előadó több olyan jelentésre is hivatkozik, amelyek a közös piacszervezésről szóló szabályok végrehajtásáról szóló bizottsági jelentéshez hasonlóan azt jelzik, hogy a szabályokat nem alkalmazzák összehangolt módon. Az előadó ezért úgy véli, hogy a Bizottságnak és a tagállamoknak több erőfeszítést kell tenniük a közös piacszervezésről szóló rendelet jobb és összehangoltabb végrehajtása érdekében. Az egységes piacon forgalomba hozott, akvakultúrában előállított termékek iránti fogyasztói bizalom biztosítása, valamint az uniós halászok és akvakultúrával foglalkozó haltenyésztők számára egyenlő versenyfeltételek biztosítása érdekében fontos az összehangoltabb végrehajtás.

Az előadó üdvözli a fenntartható élelmiszerrendszerekről szóló keretjogszabályra irányuló javaslat előterjesztésének szándékát, amelynek célja a fogyasztók további tájékoztatása és a fokozottabb átláthatóság biztosítása. Egy ilyen jogszabályi keretnek biztosítania kell, hogy ne hozzon létre további adminisztratív terhet, és igazodjon a fenntarthatóság más uniós jogszabályokban rögzített feltételeihez.

Az előadó üdvözi a halászati ellenőrzési rendszerről szóló rendelet felülvizsgálatáról szóló tárgyalások eredményét, különösen a halászati és akvakultúra-termékek nyomonkövethetőségére vonatkozó rendelkezések megerősítését célzó szabályokat. Ez fontos szerepet fog kapni az európai fogyasztók nyomonkövethetőséggel kapcsolatos tájékoztatásában, ezért a Bizottságnak további intézkedéseket kell javasolnia annak biztosítására, hogy ezek az információk könnyen és hozzáférhető módon jussanak el a végső fogyasztóhoz.

Az EUMOFA a Halászati és Akvakultúra-termékek Piacának Európai Megfigyelőközpontja, valamint az Európai Bizottság által kifejlesztett, az Európai Unió halászati és akvakultúra-ágazatának piaci információszerzési eszköze. Az EUMOFA célja, hogy növelje a piac átláthatóságát és hatékonyságát, elemezze az uniós piacok dinamikáját, valamint támogassa az üzleti döntéseket és a politikai döntéshozatalt. Az EUMOFA lehetővé teszi a halászati és akvakultúra-termékek mennyiségének, értékének és árának közvetlen ellenőrzését az első értékesítéstől a kiskereskedelmi szakaszig, beleértve az importot és az exportot is. Az adatokat az uniós tagállamokról, Izlandról, Norvégiáról, az Egyesült Királyságról és az uniós intézményektől gyűjtik, és naponta frissítik.

Az előadó úgy véli, hogy ezt az eszközt a tagállamoknak még inkább ki kell használniuk az eszköz keretében történő adatgyűjtés további javítása érdekében, mivel ezt az eszközt jobban ki lehetne használni a piac elemzésére, különösen akkor, ha olyan drasztikus változások történnek, mint például a Covid19-válság idején, amikor a piac stabilizálása érdekében válságkezelési eszközök és lehetőségek alkalmazásához lehetne felhasználni.

Az EU határozottan küzd a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat ellen, és a további előrelépés érdekében további intézkedésekre van szükség e tekintetben. A jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat elleni küzdelem során az akvakultúrában termelt élelmiszerek ágazata ellátási láncának nyomonkövethetősége és átláthatósága rendkívül fontos.

A termelői szervezeteknek nagyobb szerepük van a jelenlegi közös piacszervezésről szóló rendeletben, ezért fontos, hogy elismerjék azokat a meglévő tagállami szervezeteket, amelyek a termelői szervezetekhez hasonló feladatokat végeznek. A közös piacszervezésről szóló szabályok célja, hogy megkönnyítsék a piac irányítását, különösen a halászok és az akvakultúrával foglalkozó haltenyésztők számára, és ne kényszerítsék ki az őket képviselő szervezetek és az ellátási lánc strukturális változásait csak azért, hogy azok megfeleljenek a közös uniós fogalommeghatározásnak.

Az előadó ezért úgy véli, hogy a Bizottságnak eleget kell tennie az Európai Parlament többszöri felhívásának, miszerint a termelői szervezetek elismerésének kritériumait ki kell igazítani annak érdekében, hogy jobban megfeleljenek a tagállamok valamennyi különböző szervezetének, amelyek főként a termelői szervezetek célkitűzéseinek megfelelő feladatokat végeznek. Az ilyen szervezet elismerésre érdemes példái a „cofradía”-k és a „prud’homie de pêche”-ek.

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

a halászati és akvakultúra-termékek piacának közös szervezéséről szóló rendelet (1379/2013/EU rendelet) végrehajtásáról (2023/2049(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel a halászati és akvakultúra-termékek piacának közös szervezéséről, az 1184/2006/EK és az 1224/2009/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 104/2000/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 11-i 1379/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre¹ (a közös piacszervezésről szóló rendelet), és annak végrehajtására,
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre (EUMSZ) és különösen annak 349. cikkére,
- tekintettel a Bizottságnak az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz intézett, „A halászati és akvakultúra-termékek piacának közös szervezéséről szóló 1379/2013/EU rendelet végrehajtása” című, 2023. február 21-i jelentésére (COM(2023)0101),
- tekintettel „A termelőtől a fogyasztóig stratégia a méltányos, egészséges és környezetbarát élelmiszerrendszerért” című, 2020. május 20-i bizottsági közleményre (COM(2020)0381),
- tekintettel a tisztességes, egészséges és környezetbarát élelmiszerrendszerre irányuló, az „a termelőtől a fogyasztóig” stratégiáról szóló, 2021. október 20-i állásfoglalására²,
- tekintettel a kisüzemi halászat helyzetéről az EU-ban és a jövőbeli kilátásokról szóló, 2023. január 19-i állásfoglalására³,
- tekintettel a halászati ellenőrzési rendszerről szóló rendeletről folytatott tárgyalások eredményeire,
- tekintettel a Halászati Tudományos, Műszaki és Gazdasági Bizottság (HTMGB) 2020. évi, „A tengeri eredetű élelmiszerekre vonatkozó fenntarthatósági szempontoknak a közös piacszervezés szerinti forgalmazási előírásokba történő beépítésére vonatkozó kritériumok és mutatók” című jelentésére (STECF-20-05),
- tekintettel az Eurobarométer „A halászati és akvakultúra-termékekkel kapcsolatos uniós fogyasztói szokások” című, 2021. évi 515. sz. tematikus felmérésére,
- tekintettel „Az emberek középpontba állítása, a fenntartható és inkluzív növekedés biztosítása és a lehetőségek kibontakoztatása az EU legkülső régióiban” című, 2022. május 3-i bizottsági közleményre (COM(2022)0198),

¹ HL L 354., 2013.12.28., 1. o.

² HL C 184., 2022.5.5., 2. o.

³ HL C 214., 2023.6.16., 150. o.

- tekintettel eljárási szabályzatának 54. cikkére, valamint eljárási szabályzata 1. cikke (1) bekezdésének e) pontjára és III. mellékletére, valamint az Elnökök Értekezlete 2002. december 12-i ülésén hozott, a saját kezdeményezésű jelentések engedélyezésére vonatkozó eljárásról szóló határozatára,
 - tekintettel a piacokkal foglalkozó tanácsadó testület (MAC)⁴ 2022. március 30-i, „A halászati és akvakultúra-termékek piacának közös szervezéséről szóló 1379/2013/EU rendelet végrehajtása” című bizottsági jelentésről (COM(2023)0101) szóló jelentésére,
 - tekintettel a piacokkal foglalkozó tanácsadó testület (MAC)⁵ „A halászati és akvakultúra termékek növényi alapú utánzataira vonatkozó címkézési jogszabályok javítása” című, 2023. május 8-i jelentésére,
 - tekintettel a Halászati Bizottság jelentésére (A9-0406/2023),
- A. mivel a „termelőtől a fogyasztóig” stratégiáról szóló állásfoglalásában hangsúlyozta, hogy az élelmiszer-biztonság biztosítása, a fogyasztók számára az átláthatóság garantálása, a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat elleni küzdelem, valamint a zöld megállapodás célkitűzéseinek és a fenntartható fejlődési céloknak az elérése szempontjából alapvető fontosságúak a jó nyomonkövethetőségi mechanizmusok, amelyek a fogyasztói keresletre reagálva tájékoztatást nyújtanak a halak kifogásának és tenyésztésének helyéről, idejéről, módjáról és a halak fajtájáról, beleértve az EU-n kívülről importált termékeket is;
- B. mivel a halászati ellenőrzési rendeletről szóló újonnan felülvizsgált megállapodás jelentősen javítja az összes halászati és akvakultúra-termékre vonatkozó nyomonkövethetőségi szabályokat; mivel ezeket a szabályokat fokozatosan vezetik be egy átmeneti időszakot követően – a friss és fagyasztott termékek esetében két év, a feldolgozott termékek esetében öt év –, és a szabályok biztosítani fogják, hogy a fogyasztók pontos információkhoz jussanak; mivel a jobb címkézés a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat elleni küzdelem, és a tisztességes verseny biztosításának eszköze és előmozdítója lesz;
- C. mivel az Eurobarométer 2021-es, 515. sz. tematikus felmérése válaszadóinak több mint háromnegyede úgy véli, hogy az összes halászati és akvakultúra termék címkéjén fel kell tüntetni a kifogás vagy a termelés dátumát;
- D. mivel a közös piacszervezésről szóló szabályok végrehajtása csekély előrehaladást mutat a termelői szervezetek létrehozása tekintetében a létrehozás és az elismerés vonatkozásában a tagállamokban meglévő bonyolult keret, valamint a fellépések pénzügyi támogatása és támogathatósága tekintetében meglévő pénzügyi és jogi bizonytalanságok miatt; mivel foglalkozni kell az egyéb olyan szervezetek előtt álló akadályokkal is, mint a *Cofradías* és a *Prud'homie de pêche*;
- E. mivel a legkülső régiókban a tevékenységi feltételek egyedi és megfelelő megoldásokat követelnek meg, az endogén fejlődés és az élelmiszer-önellátás kihívásainak való

⁴ A piacokkal foglalkozó tanácsadó testület, „[2022. évi jelentés a piacok közös szervezésének működéséről](#)”, 2022. március 30.

⁵ A piacokkal foglalkozó tanácsadó testület (MAC), „[A halászati és akvakultúra termékek növényi alapú utánzataira vonatkozó címkézési jogszabályok javítása](#)”, 2023. május 8.

megfelelés érdekében;

Bevezetés

1. emlékeztet arra, hogy a közös piacszervezés a közös halászati politika szerves részét képezi a védelmi és pénzügyi intézkedések mellett, és létfontosságú a célkitűzések eléréséhez;
2. kiemeli, hogy a közös piacszervezésről szóló rendelet 2013-as felülvizsgálata a beavatkozások bizonyos típusairól a hosszú távú piacra irányuló, az ágazat fejlesztésére és innovációjára összpontosító megközelítés felé való elmozdulást eredményezte, anélkül, hogy megfelelően figyelembe vette volna az EUMSZ 349. cikkében említett régiókat;

Szakmai szervezetek

3. úgy véli, hogy a termelői szervezetek és a szakmaközi szervezetek képezik a halászati és akvakultúra-ágazat gerincét, támogatva a közös halászati politika mindennapi irányítását, és lehetővé téve annak termelői szinten történő közös végrehajtását, garantálva az egészséges fehérjékkel való ellátást, és megőrizve a part menti területek gazdasági tevékenységét és kulturális örökségét;
4. véleménye szerint a termelői szervezetek és a szakmaközi szervezetek kulcsszerepet játszanak a közös halászati politika célkitűzéseinek elérésében, ezért további támogatásukra és megerősítésükre van szükség; megjegyzi, hogy lényeges a termelői szervezetek és a szakmaközi szervezetek előmozdításának, létrehozásának és megerősítésének további ösztönzése szerte az EU-ban, beleértve a (tagállamonként eltérő) pénzügyi támogatás javítását, különösen azokban a tagállamokban, ahol az elsődleges termelés nagyrészt szétaprózódott (akvakultúra, kagylógyűjtők, kisüzemi halászat); úgy véli, hogy a termelői szervezetek és a szakmaközi szervezetek erős jelenléte elengedhetetlen a part menti és szigeti közösségek jólétének fokozásához, a tengeri környezet védelméhez, és a halászok és akvakultúra-termelők ellátási láncban elfoglalt pozíciójának megerősítéséhez, valamint a fenntartható halászati és akvakultúra-tevékenységek előmozdítása érdekében, különösen a legkülső régiókban;
5. üdvözli, hogy a Bizottság elismeri, hogy a termelési és értékesítési tervek kulcsfontosságúak a közös piacszervezésről szóló szabályok közös halászati politikáról szóló rendelet 35. cikkében rögzített céljai elérésének elősegítése érdekében, és hogy a jól működő termelési tervek erőteljes jelenléte meghatározó tényező; megjegyzi ugyanakkor, hogy többet kell tenni a termelési szervezetek termelési és értékesítési tervek végrehajtása tekintetében végzett mindennapi munkájának támogatása, és a valamennyi termelési szervezet támogatáshoz való konkrét hozzáféréseinek biztosítása érdekében; ezért felhívja a Bizottságot, hogy e tekintetben aktualizálja a személyzet számára készült iránymutatást tartalmazó dokumentumokat, és lépjen fel a jobb piaci hozzáférés biztosítása érdekében valamennyi flottaszegmens tekintetében;
6. megállapítja, hogy a megfelelően működő termelői szervezetek és szakmaközi szervezetek intézkedései és fellépései általában sikeresek, de megjegyzi, hogy még mindig hiány van a kisüzemi halászokat, kagylógyűjtőket és különösen az akvakultúrával foglalkozó haltenyésztőket tömörítő termelői és szakmaközi szervezetekből, különösen a legkülső régiókban; megállapítja, hogy néhány tagállamban

pénzügyi akadályok nehézségeket okoznak, főleg a kisüzemi szegmens tekintetében; megállapítja, hogy az akvakultúra-ágazatban jelenleg működő termelői szervezetek promóciós és kommunikációs tevékenységei különösen sikeresek voltak;

7. üdvözli, hogy a Bizottság elismeri, hogy a transznacionális szakmai szervezetek pénzügyi támogatásának megosztására és megszervezésére szolgáló struktúrák finanszírozása és létrehozása kulcsfontosságú kérdés; megjegyzi, hogy ez különösen fontos a változatos kisüzemi part menti halászati ágazat számára, amely az uniós flotta többségét teszi ki;
8. sürgeti a tagállamokat, hogy nyújtsanak megfelelő adminisztratív és pénzügyi támogatást új termelői szervezetek létrehozásához és működtetéséhez, különösen a kisüzemi part menti halászatok esetében, különös tekintettel társadalmi és kulturális jelentőségekre, és könnyítsék meg az elismerésükre vonatkozó rendelkezéseket;
9. sürgeti a tagállamokat, hogy javítsák a termelői szervezetek nemzeti hatóságok általi támogatásának következetességét, és a lehető legnagyobb mértékben csökkentsék a meglévő hiányosságokat és különbségeket az EU-ban, beleértve a termelési és értékesítési tervek finanszírozását is annak érdekében, hogy egyenlőbb versenyfeltételeket biztosítsanak a termelői szervezetek számára; kéri a Bizottságot, hogy e tekintetben továbbra is támogassa a tagállamokat;
10. úgy véli, hogy a tagállamokban léteznek olyan szervezetek, amelyek a termelői szervezetek és a szakmaközi szervezetek hatáskörébe tartozó feladatokat és funkciókat látnak el, de ezek a szervezetek – például a *Prud'homie de pêche* és a *Cofradías* halászati bizottságok – a közös piacszervezésről szóló rendelet értelmében nem minősülhetnek termelői szervezetnek; úgy véli, hogy ezek a szervezetek alapvető szerepet játszanak a helyi erőforrás-gazdálkodásban, a kvóták elosztásában és a halállományok megőrzésével, a hagyományos termékek népszerűsítésével és megőrzésével kapcsolatos kérdésekben, különösen egyes part menti közösségekben;
11. úgy véli, hogy ezeket a szervezeteket a közös piacszervezésről szóló rendelet alapján el kell ismerni annak érdekében, hogy ugyanazokat a jogokat – beleértve a pénzügyi támogatást és a termelői szervezetek felelősségét – biztosítsák számukra; felhívja a Bizottságot, hogy e tekintetben az érintett tagállamokkal együttműködésben tegyen intézkedéseket, többek között a közös piacszervezésre vonatkozó szabályok szükség szerinti kiigazításának megfontolásával, valamint annak biztosításával, hogy megfelelő rendszerek álljanak rendelkezésre annak ellenőrzésére, hogy a termelői szervezetek működése összhangban van-e az alkalmazandó szabályokkal;
12. megjegyzi, hogy a Covid19-válság az akvakultúrában termelt friss élelmiszerek legtöbb értékesítési pontjának hirtelen bezárását eredményezte – többek között a legkülső régiókban is –, ami lehetővé tette a tárolást támogató mechanizmusok alkalmazásának visszaállítását, és hogy ezeket kiterjesszék az akvakultúra-ágazat és a kagylótenyésztés termelői szervezeteire is;

Közös forgalmazási előírások

13. emlékeztet arra, hogy a közös piacszervezésről szóló 2013. évi rendeletben szereplő számos forgalmazási előírás az 1980-as és 1990-es évekből származik; megjegyzi, hogy a Bizottság értékelése szerint ezek az előírások általában relevánsak és hatékonyak

voltak, és hozzáadott értéket teremtettek;

14. rámutat arra, hogy a Bizottság értékelése és az annak alapjául szolgáló konzultációk lehetőségeket tártak fel az előírások egyszerűsítésére, észszerűsítésére és korszerűsítésére; megjegyzi, hogy az is megállapítást nyert, hogy a nemzeti hatóságok viszonylag alacsony szintű ellenőrzést végeznek a szabványoknak való megfelelés biztosítása tekintetében, ezért minden eddiginél fontosabb a nyomon követésre és az ellenőrzésekre vonatkozó jogszabályok harmonizálása minden tagállamban;
15. úgy véli, hogy az uniós piacon forgalomba hozott, akvakultúrában termelt élelmiszerekre vonatkozó forgalmazási előírásoknak – származásuktól függetlenül – be kell tartaniuk a harmonizált környezetvédelmi és társadalmi fenntarthatósági normákat; kéri, hogy ezeket a normákat foglalják bele a kereskedelmi megállapodásokba és a regionális halászati gazdálkodási szervezetek által elfogadott intézkedésekbe, mivel fontos biztosítani, hogy a piaci szereplők egyenlő versenyfeltételekkel rendelkezzenek, és hogy az uniós termelők ne kerüljenek indokolatlan hátrányba a piacon; úgy véli, hogy az akvakultúra-termékek népszerűsítése érdekében elengedhetetlen a tanúsításban, különösen az oltalom alatt álló eredetmegjelölésekben (OEM) és azok környezeti fenntarthatóság szempontjából meglévő előnyeiben rejlő lehetőségek kiaknázása;
16. kiemeli, hogy a Bizottság értékelése hiányosságokat tárt fel a meglévő keretben a közös piacszerkezéssel szembeni célkitűzéseinek elérésére való képessége tekintetében;
17. felhívja a Bizottságot, hogy fokozza a jogszabályoknak való meg nem felelés eseteinek felderítésére irányuló erőfeszítéseit, és biztosítsa, hogy valamennyi tagállamban egyenlő versenyfeltételek érvényesüljenek; különösen azt javasolja, hogy vegyék figyelembe a forgalmazásra és az ökoszisztéma védelmére vonatkozó jogszabályok végrehajtása és betartása terén bevált gyakorlatokat;
18. rámutat arra, hogy alapvető fontosságú, hogy az EU-ban forgalmazott valamennyi termékre vonatkozó forgalmazási előírásokat a KHP követelményeinek és célkitűzéseinek megfelelően összehangolják és aktualizálják annak érdekében, hogy valamennyi szereplő tekintetében javuljon a tisztességes verseny és az egyértelműség, ami elengedhetetlen a társadalmi és környezeti referenciaértékek integrálásának hangsúlyozásához a globális fenntarthatóság biztosítása érdekében; e tekintetben megjegyzi, hogy figyelembe kell venni az EUMSZ 349. cikkében említett régiók piacainak sajátosságait;

A fogyasztók tájékoztatása

19. egyetért azzal, hogy a közös piacszerkezés célkitűzéseinek teljes körű elérése érdekében az illetékes hatóságoknak biztosítaniuk kell, hogy a fogyasztók promóciós, marketing és oktatási kampányok révén tájékoztatást kapjanak a halászati és akvakultúra-termékek fogyasztásának táplálkozási, egészségügyi és fenntarthatósági előnyeiről, a rendelkezésre álló fajok sokféleségéről és a címkéken szereplő információk megértésének fontosságáról, elkerülve ugyanakkor a fogyasztók félretájékoztatását és biztosítva az uniós élelmiszerrendszerekhez való igazodást; úgy véli, hogy ahhoz, hogy a fogyasztók megalapozott döntéseket hozhassanak, egyértelmű és átfogó tájékoztatást kell kapniuk az uniós piacon értékesített termékekről, és hogy ennek a tájékoztatásnak a termékek származásától és a termelés módjától függetlenül ugyanazon szabályoknak kell megfelelniük;

20. kiemeli, hogy a HTMGB a fogyasztók tájékoztatásának javítására tett javaslatot a fogási területre, a halászeszközökre és a termelési módszerekre vonatkozó részletesebb információknak a közös piacszervezésbe való beillesztése révén; ezért felhívja a Bizottságot, hogy vegye fontolóra a forgalmazási előírások megerősítését annak érdekében, hogy a címkéken több információ szerepeljen, mint például az összetevők, a földrajzi halászterület és a halászeszközök, a fogás időpontja, anélkül, hogy szükségtelen adminisztratív terheket róna a termelőkre és a termelői szervezetekre; úgy véli, hogy rendszeres felülvizsgálatokat kell végezni a megfelelés biztosítása és e harmonizált szabványok hatékonyságának értékelése érdekében, mivel ez segíteni fog a javításra szoruló területek azonosításában és annak biztosításában, hogy a szabványok továbbra is relevánsak és naprakészek maradjanak;
21. úgy véli, hogy a fogyasztóknak egyértelműen meg kell tudniuk határozni a termékek eredetét, mivel ezeket az információkat az európai fogyasztók egyre inkább értékeli, és ezek az információk arra ösztönzik őket, hogy a területükön előállított vagy beszerzett helyi élelmiszereket fogyasszák; hangsúlyozza, hogy meg kell változtatni a halászati termékek FAO-terület szerinti azonosítására szolgáló jelenlegi rendszert, mivel az nem jelzi egyértelműen vagy részletesen a halászati termékek eredetét, és zavart okozhat;
22. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy mozdítsák elő és hozzanak létre új védett minőségmegjelöléseket az uniós halászati és akvakultúra-termékekre gyakorolt ismert és bizonyított előnyös hatásuk fényében, és felszólít e termékek forgalmazásának javítására; sürgeti a Bizottságot, hogy könnyítse meg a küszöbön álló szabályok alkalmazását, amelyek jelentős előnyökkel járnak e minőségi struktúrák számára, a lehető legnagyobb mértékben csökkentve a kérelmek kezeléséhez szükséges időt;
23. úgy véli, hogy a nyomkövethetőség és a kapcsolódó átláthatósági intézkedések szükségesek az alkalmazandó közös halászati politika szabályainak való megfelelés biztosításához; úgy véli, hogy amennyiben ezeket az intézkedéseket megfelelő címkézési rendszer támasztja alá, amelyet a feldolgozott, friss és tartósított, akvakultúrában termelt élelmiszerek esetében elő kell írni, akkor garantálni tudják, hogy a fogyasztóknak nyújtott tájékoztatás pontos, egyértelmű, teljes és megbízható legyen; hangsúlyozza, hogy egy ilyen címkézési rendszer létfontosságú az élelmiszer-csalás, többek között a téves címkézés, és a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat elleni küzdelemben; úgy véli, hogy az értéklánc minden szakaszában meg kell erősíteni és garantálni kell a termékek nyomkövethetőségét annak érdekében, hogy ne csak gazdasági és kereskedelmi előnyöket biztosítsanak, hanem hozzájáruljanak az egészség védelmére irányuló erőfeszítésekhez is; e tekintetben üdvözlő, hogy az új halászati ellenőrzési rendelet bevezette az importált termékekre vonatkozó fogási tanúsítványt;
24. megjegyzi, hogy a Bizottság a konzultációk során olyan bejelentéseket kapott, amelyek szerint egyes tagállamokban nem teljesültek a fogyasztók kötelező tájékoztatására vonatkozó követelmények; megállapítja, hogy a végrehajtás EU-szerte egyenlőtlen, és ez különösen jelentős egyes szegmensekben, például a halkereskedők és a közétkeztetésben működő gazdasági szereplők esetében; emlékeztet arra, hogy a címkézésnek pontos leírást kell adnia a halászati és nem halászati termékekről, elkerülve a fogyasztókra és a halászokra nézve káros csalásokat és megtévesztő reklámokat, különösen a helyettesítő termékek említésekor, mivel sok esetben olyan képeket használnak, amelyek alapján a fogyasztók úgy vélik, hogy bizonyos termékek

halászati termékek, miközben nem azok; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a piacon lévő egyes termékek, például a növényi alapú termékek, kizárólag halászati termékek által használt kifejezéseket használnak, annak ellenére, hogy nem halászati termékek; úgy véli, hogy a Bizottságnak a beérkezett jelentések alapján tovább kell vizsgálnia ezt a kérdést;

25. ezért úgy véli, hogy a „hal” vagy „halfajok” kereskedelmi nevet az egységes piacon az állati eredetű halászati vagy akvakultúra-termékek számára kell fenntartani; e tekintetben felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja felül a halászati és akvakultúra-termékeket utánzó növényi alapú termékek címkézésére és kiszerezésére vonatkozó hatályos jogszabályokat annak biztosítása érdekében, hogy a fogyasztók pontos tájékoztatást kapjanak, amely elkerüli a félreértéseket és fenntartja az esélyegyenlőséget az uniós piacon;

Versenyszabályok

26. emlékeztet arra, hogy a termelői szervezetek és a szakmaközi szervezetek céljaik elérése érdekében mentesülhetnek a versenyszabályok alkalmazása alól bizonyos feltételek mellett, ideértve azt is, hogy tevékenységük nem vezethet a piacok felosztásához, nem zárhatja ki a versenyt és nem szüntetheti meg azt;
27. megjegyzi, hogy ez a mentesség alapvető fontosságú a termelői szervezetek és a szakmaközi szervezetek által alkalmazott egyes gyakorlatok lehetővé tétele szempontjából, különösen a legkülső régiókban, ideértve például a forgalomba hozott mennyiségeknek a tagok általi ellenőrzését a piacok és az árak stabilizálása, a védelmi követelményeknek való megfelelés és az élelmiszer-pazarlás elkerülése érdekében; megállapítja, hogy a termelők nem elismert kollektív szervei (pl. szövetkezetek, *Cofradías*) nem részesülhetnek a termelői szervezetekre vonatkozó jelenlegi kritériumok szerinti mentességben;
28. hangsúlyozza, hogy az EU-ban fogyasztott tengeri eredetű élelmiszerek mintegy 70 %-át nem uniós országokból importálják, ami azt eredményezi, hogy az EU fogyasztása függ ezektől a behozataloktól; kiemeli, hogy a halászatnak, az akvakultúrának és a kapcsolódó ágazatoknak nyereségesnek kell lenniük a működéshez szükséges beruházások megvalósítása érdekében, míg a nyereségesség csak akkor lehetséges, ha a termékek versenyképesek a nem uniós országokból származó behozattal; felhívja a Bizottságot és a Tanácsot annak biztosítására, hogy az uniós kereskedelempolitika egyenlő versenyfeltételeket biztosítson az uniós és az importált termékek között, és mozdítsa elő az uniós akvakultúrában termelt, környezeti, gazdasági és társadalmi szempontból fenntartható élelmiszerek fogyasztását;
29. ösztönzi a Bizottságot, hogy kezdeményezzen párbeszédet a termelői szervezetekkel és más érdekelt felekkel az autonóm vámkontingensekről;

Piaci információ és válságkezelés

30. emlékeztet arra, hogy A Halászati és Akvakultúra-termékek Piacának Európai Megfigyelőközpontja (EUMOFA) piaci információkat nyújt a halászati ágazat szereplőinek, hogy segítsen nekik jobban megérteni a piaci trendeket; megjegyzi, hogy egy külön erre a célra létrehozott weboldal és adatbázis 2013 áprilisa óta működik online, és a közös piacszervezésről szóló felülvizsgált rendelet hatálybalépése óta teljes

mértékben működőképes, ami a kutatási szervek, az érdekelt felek és a nyilvánosság számára hasznos a piaci információkhoz és adatokhoz való hozzáférés növelése révén;

31. emlékeztet arra, hogy az EUMOFA piaci információkat szolgáltat az EU közös vámtarifájának meglévő Kombinált Nomenklatúrája alapján; úgy véli, hogy az utóbbit naprakésszé kell tenni annak érdekében, hogy a haltermékek új termék kategóriái is szerepeljenek benne, amelyeket az EU-ban egyre nagyobb mennyiségben forgalmaznak, valamint hogy intuitívabb és átfogóbb digitális eszközöket kínáljanak; felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg, hogyan lehetne tovább javítani a halászati és akvakultúra-termékek piaci információit, különösen javítva a piacelemzést azáltal, hogy különbséget tesznek Európa halfajok fogyasztása tekintetében eltérő szokásokkal rendelkező különböző részei között;
32. megjegyzi, hogy az EUMOFA-t a Covid19-világjárvány hatásainak kezelésére szolgáló válságintézkedések aktiválására használták;
33. felhívja a Bizottságot, hogy a közös piacszerzés következő felülvizsgálata során vegye fontolóra egy válságtartalék vagy -rendszer – többek között a tárolási támogatás – létrehozásának lehetőségét, amely megvédi az ágazatot az uniós halászati és akvakultúra-ágazatban esetlegesen felmerülő rendkívüli helyzetektől; emlékeztet arra, hogy a közelmúltban rendkívüli támogatást kellett nyújtani a Covid19-világjárvány okozta válság kezeléséhez; felhívja a Bizottságot, hogy határozza meg az ilyen támogatás igénybevételének kritériumait, és biztosítsa, hogy a támogatás hozzáigazítható legyen a konkrét piaci zavarokhoz, alapul véve a más élelmiszerágazatok esetében már alkalmazott válságtartalék-modellt, és mérlegeljen más olyan intézkedéseket, amelyek előnyösek lehetnek a súlyos piaci zavarok enyhítésére;

Következtetések

34. üdvözli a közös piacszerzésről szóló rendeletben foglalt szabályok végrehajtása terén elért eredményeket; hangsúlyozza, hogy további erőfeszítésekre van szükség a fogyasztók megfelelő tájékoztatásának biztosítása, a címkézés javítása, a piaci átláthatóság fokozása, és a halászati, kagyló- és akvakultúra-termékek nyomonkövethetőségének javítása, valamint a nemek közötti egyenlőséget és az ifjúság bevonását célzó politikák előmozdítása érdekében; megjegyzi, hogy egyes tagállamokban állami szint alatti irányítás rendelkezik hatáskörrel a halászatra, a kagylókra és az akvakultúrára vonatkozóan, és hogy ezt a Bizottságnak és más érintett intézményeknek tiszteletben kell tartaniuk a közös piacszerzés végrehajtásának előmozdítása érdekében;
35. úgy véli, hogy a Bizottságnak és a tagállamoknak több erőfeszítést kell tenniük a közös piacszerzésről szóló rendelet ágazatokon átívelő egységesebb végrehajtása érdekében, kellően figyelembe véve a legkülső régiókban a piacok működésére vonatkozó sajátos feltételeket; úgy véli, hogy az egységesebb végrehajtás elősegítheti a fogyasztók egységes piacon forgalomba hozott, akvakultúrában termelt élelmiszerekbe vetett bizalmának biztosítását, valamint a legkülső régiókban az endogén fejlődés és az élelmiszer-önellátás célkitűzéseit;
36. hangsúlyozza az összes érdekelt fél bevonásának fontosságát a teljes ellátási láncban; e tekintetben hangsúlyozza a piacokkal foglalkozó vonatkozó tanácsadó testület értékes munkáját;

37. üdvözlí a Bizottság azon szándékát, hogy javaslatot terjeszt elő a fenntartható élelmiszerrendszerek jogszabályi keretére vonatkozóan az átláthatóság fokozása és a fogyasztók részletesebb tájékoztatása céljából; hangsúlyozza, hogy a javaslatnak el kell ismernie az egészséges és fenntartható halászati és akvakultúra-termékek fontosságát, növelve a halászati ágazat értékét; hangsúlyozza, hogy ennek az új jogszabályi keretnek be kell építenie a halfogyasztás fontosságát az egészséges táplálkozásba; hangsúlyozza, hogy a javaslat nem járhat további adminisztratív teherrel, és igazodnia kell az uniós jogszabályokban meghatározott fenntarthatósági feltételhez;
38. üdvözlí a halászati ellenőrzési rendelet felülvizsgálatáról szóló tárgyalások eredményét, különösen a halászati, a kagyló- és az akvakultúra-termékekre – beleértve a nem uniós országokból behozott termékeket – vonatkozó nyomonkövethetőségi rendelkezések megerősítését célzó szabályokat; úgy véli, hogy ez a nyomonkövethetőségi információ mind a kontinensen, mind a tengerentúlon nagyon fontos lesz az európai fogyasztók számára; felhívja a Bizottságot, hogy javasoljon további intézkedéseket ugyanezen előírásokkal minden termékre vonatkozóan, függetlenül a feldolgozás mértékétől, az élelmiszer-kategóriától vagy a vállalat székhelye szerinti tagállamtól, annak biztosítása érdekében, hogy a szolgáltatott információk pontosak, egyértelműek, hiánytalanok és harmonizáltak legyenek a halászat tekintetében hatáskörrel rendelkező valamennyi tagállamban és területen, és valamennyi termékkategóriában, hogy a tájékoztatás egyszerű és hozzáférhető formátumban juthasson el a végső fogyasztókhoz;
39. úgy véli, hogy a tagállamoknak jobban ki kellene használniuk az EUMOFA-t, különösen azokon a területeken, ahol az EUMOFA-t kisebb mértékben használják, mivel ennek tovább kell javítania az összegyűjtött adatokat és Európa eltérő halfogyasztási szokásokkal rendelkező különböző részeinek piacelemzését, intuitívabb és átfogóbb digitális eszközöket kínálva ezen az eszközön keresztül; úgy véli, hogy ezáltal az EUMOFA-ban található adatok hasznosabbá válhatnak a piacelemzésre, különbséget téve a régiók szerint is a válságkezelési eszközök és a piac stabilizálását célzó lehetőségek aktiválása céljából, különösen akkor, ha drasztikus változások történnek, például amilyenek a Covid19-válság idején történtek;
40. meg van győződve arról, hogy az akvakultúrában termelt élelmiszerek ágazata ellátási láncában a nyomonkövethetőség és az átláthatóság javítása alapvető fontosságú a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat elleni küzdelem szempontjából;
41. ismételten kéri az összes tagállamot, hogy a termelői szervezetek és a szakmaközi szervezetek elismerésére vonatkozó kritériumokat igazítsák ki annak érdekében, hogy a tagállamokban működő minden olyan különböző szervezetet elismerjenek, amely olyan feladatokat lát el, amelyek nagyrészt a termelői szervezetek hatáskörébe tartoznak; e tekintetben kiemeli az olyan szervezeteket, mint a *Cofradías* és a *Prud'homie de pêche*, valamint a legkülső régiókban működő szervezeteket;
42. felhívja a Bizottságot, hogy kezdeményezzen hatékonyabb intézkedéseket annak érdekében, hogy felszámolja a termelői szervezetek előtt álló akadályokat abból a célból, hogy azok teljes mértékben teljesíthessék küldetésüket azáltal, hogy foglalkozik a kisüzemi part menti és szigeti halászati termelői szervezetek nemzeti közigazgatások közötti megkülönböztetett bánásmód tekintetében meglévő nehézségeivel, legyen szó a termelői szervezetek elismeréséről, a napi finanszírozásról, az adminisztratív támogatásról vagy az intézkedések támogathatóságáról;

43. hangsúlyozza, hogy a halászati és akvakultúra-ellátási láncban és a civil társadalomban biztosítani kell valamennyi érdekelt fél elkötelezettségét a közös piacszervezésre vonatkozó rendelkezések alkalmazásába vetett bizalom és az alkalmazás megértésének fokozása érdekében, különösen a piacokkal foglalkozó vonatkozó tanácsadó testülettel való együttműködés fenntartása és megerősítése révén;

o

o o

44. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

**MELLÉKLET: AZON SZERVEZETEK VAGY SZEMÉLYEK, AMELYEKTŐL,
ILLETVE AKIKTŐL AZ ELŐADÓ ÉSZREVÉTELEKET KAPOTT**

Az eljárási szabályzat I. mellékletének 8. cikke értelmében az előadó kijelenti, hogy az alábbi szervezetektől vagy személyektől kapott észrevételeket a jelentés elkészítése során, egészen a jelentés bizottsági ülésen történő elfogadásáig:

Szervezet és/vagy személy
European Association of Fish Producers Organisations
Market Advisory Council
Long Distance Advisory Council
Union du Mareyage Français
European Commission

A fenti felsorolás az előadó kizárólagos felelősségi körében készült.

II NFORMÁCIÓ AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL

Az elfogadás dátuma	29.11.2023
A zárószavazás eredménye	+: 19 -: 0 0: 5
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Clara Aguilera, João Albuquerque, Pietro Bartolo, Izaskun Bilbao Barandica, Isabel Carvalhais, Maria da Graça Carvalho, Asger Christensen, Rosa D'Amato, Francisco Guerreiro, Anja Haga, Niclas Herbst, Ladislav Ilčić, France Jamet, Predrag Fred Matić, Francisco José Millán Mon, Ana Miranda, João Pimenta Lopes, Caroline Roose, Bert-Jan Ruissen, Marc Tarabella, Theodoros Zagorakis
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Gabriel Mato
A zárószavazáson jelen lévő póttagok (209. cikk, (7) bekezdés)	Erik Poulsen, Anne Sander

NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁS AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁGBAN

19	+
ECR	Ladislav Ilčić, Bert-Jan Ruissen
NI	Marc Tarabella
PPE	Maria da Graça Carvalho, Anja Haga, Niclas Herbst, Gabriel Mato, Francisco José Millán Mon, Anne Sander, Theodoros Zagorakis
Renew	Izaskun Bilbao Barandica, Asger Christensen, Erik Poulsen
S&D	Clara Aguilera, João Albuquerque, Pietro Bartolo, Isabel Carvalhais, Predrag Fred Matić
Verts/ALE	Ana Miranda

0	-

5	0
ID	France Jamet
The Left	João Pimenta Lopes
Verts/ALE	Rosa D'Amato, Francisco Guerreiro, Caroline Roose

Jelmagyarázat:

+ : mellette

- : ellene

0 : tartózkodás